

Relatoria (Javier Rodrigo)

IV Trobada d'Energies Comunitàries
Espai Jove Les Basses
Dijous, 9 de novembre de 2017
De 12 a 14 h

[energiescomunitaries.barcelona]
TW - [@ComunitariesBCN](https://twitter.com/ComunitariesBCN)
FB - [@energiescomunitaries](https://www.facebook.com/energiescomunitaries)

Estructura

El taller es va estructurar en tres parts:

1. Presentació de la investigació i del marc i proposta metodològica del taller: 30 minuts.
2. Treball en grups: 50 minuts.
3. Posada en comú a plenària: 30 minuts.

Presentació

Es va realitzar la presentació del marc de la investigació del programa de Cultura Viva de l'Ajuntament de Barcelona: els objectius bàsics i les 4 àrees objecte de la investigació (equipaments de proximitat; iniciatives culturals del Tercer Sector; nous espais de gestió ciutadana i festes populars comunitàries), tot posant l'èmfasi en la cerca de rutes i maneres de relació amb l'administració pública.

A continuació es va presentar la proposta metodològica del taller, consistent en què es fessin 4 grups i que cadascun treballés una de les 4 àrees esmentades. Per tal de conformar els grups, es va fer una roda de presentacions dels/de les participants, als quals es demanava que escollissin a quin dels grups els agradaria treballar i el per què.

De les aproximadament 25 persones, es van conformar els grups:

- Equipaments de proximitat: 7 persones.
- Iniciatives del tercer sector / socioculturals: 7 persones.
- Festes populars / comunitàries: 4 persones.
- Nous espais de gestió ciutadana: 7 persones.

Treball en grups

Els 4 grups es van repartir en 2 espais, i van estar treballant a partir d'unes pautes que pretenien facilitar la participació de tothom en els grups, el debat i la concreció de propostes en les 2 hores que teníem.

A cada grup se li lliuraven 2 fulls: en un hi havia 13 paraules claus relacionades amb els itineraris i formes de relació amb la administració de les rutes de la investigació. En un altre full hi havia un resum de les amenaces. En primer lloc, cada persona, individualment, havia d'escollir 2 paraules clau que

considerés prioritàries en les relacions amb l'administració pública.

En segon lloc, s'ajuntaven per parelles o trios, per debatre les paraules escollides i començar a construir propostes concretes. En tercer lloc, les parelles o trios posaven en comú amb el grup el debat i bolcaven tota la informació a un papelògraf, on havien de quedar reflectides les propostes.

Aquesta part de la sessió intentava ser diversa, àgil i inclusiva, en permetre participar

a tothom, i generar espais de treball amb relacions molt properes.

La consigna als grups era que s'articulés el treball en base a pràctiques reals, al dia a dia de l'entitat i amb casos o exemples concrets. No es tractava tant de discutir aquests termes, com de donar exemples o propostes de treball concrets. Juntaament amb les paraules claus d'itineraris vam donar també les amenaces que teníem detectades, per si de cas eren útils per pensar propostes.

També vàrem remarcar que l'objectiu de la dinàmica era poder obrir el registre de propostes; no es tractava de reduir-les a partir del consens sinó més aviat poder sumar i, també, concretar amb exemples concrets i específics si era necessari.

Posada en comú a plenària

Finalment cada grup va disposar d'uns 6 minuts per a la presentació final, on exposaven les propostes, acompanyades en la majoria dels casos d'altres reflexions i tensions que havien sorgit durant el treball en grup.

Un dels comentaris a destacar és que els/les participants havien trobat força rics i interessants els debats dins els grups pel fet que cada membre representés rols diferents de la comunitat (tècnics/ques administració pública, associacions, Tercer Sector, etc.).

GRUP “NOVES INICIATIVES DE GESTIÓ COMUNITÀRIA”

- En primer lloc es proposa un reforç de personal de l'administració i de la seva formació, amb la idea de canviar els seus rols i funcions. Es proposen que hi hagi més persones tècniques de barri i que sorgeixin també entitats o professionals externs que puguin fer acompanyaments.
- Es planteja ajuda per al treball burocràtic, per exemple una persona contractada que acompanyi el treball de les entitats a partir d'un conveni el primer any per a tasques com la redacció de memòries, informes parcials, o ajudar a entendre i escriure en el llenguatge de l'administració. Es dona l'exemple d'una persona per cada territori per a aquest tipus de tasques.
- La formació al personal de l'administració en marcs de gestió comunitària i de coneixement del territori i experiències també és important.
- Altre element a treballar són fulls de ruta clars en els protocols de gestió d'espais o de sol·licituds d'activitats a l'espai públic: que sigui una web amb pdf amb guies senzilles, que també expliquin com es prenen les decisions, quin circuit tenen aquestes peticions i els criteris.
- Es proposa un major respecte dels temps i ritus de les entitats, que no quadren sempre amb els de l'administració, i es proposa un altre tipus de convenis o ajudes.
- Finalment es planteja que en els processos participatius d'equipaments es trenqui la dinàmica dels grups motors tancats, i es puguin diversificar els formats de trobades (horaris, tipus, suports a criança, llenguatge o altres dependències) així com que es barregin espais de reunions del grup motor i espais més oberts amb tots els agents durant el procés. Amb això es pretén trencar la divisió més “clàssica” de jornades obertes, i grup motor que és tancat i treballa després sobre el treball de les jornades.

GRUP “FESTES POPULARS I COMUNITÀRIES”

- Espais de mediació entre l'administració, els veïns/es i les persones que organitzen les festes per arribar a marcs comuns. Aquests espais haurien de desenvolupar-se, prèviament, durant i després de les celebracions.
- Trencar les lògiques d'administració pública, amb un canvi de paradigma de la relació amb els béns comuns des de la facilitació i responsabilitat mútua.
- Promoure la gestió de recursos comuns, per exemple a partir de centres de recursos compartits o magatzems comuns d'infraestructures, que no suposin llogar constantment infraestructures com cadires, equips de so, etc... D'aquesta manera es promou el pas de la cessió o gestió pública o una gestió més comunal de recursos compartits per territoris.
- Formació en metodologies comunitàries en els territoris, per poder treballar des del conflicte i la mediació fomentant les habilitats relacionals i espais. Reforçar els canals de comunicació com a espais línia o de trobades amb els tècnics.
- Fiestódromos: espais de festa en barris com a llocs de potència de allò comunitari.

GRUP “INICIATIVES DEL TERCER SECTOR”

- Promoure mecanismes de participació activa, que no siguin puntuals i no es redueixin al consum d'activitats, sinó que puguin marcar rutes i programes a llarg termini. Aquest tipus de participació comporta més implicació i devolució comunitària. Es plantegen buscar estratègies per facilitar noves dinàmiques que superin el consum individual de tallers.
- Flexibilitat i obertura. Es planteja poder agilitzar els temps i les formes de demanar subvencions. També es considera que la tipologia de subvencions és molt densa i difícil, que es simplifiqui i faci més accessible, fins i tot en el vocabulari.
- Canvi d'indicadors d'impacte. S'exigeixen indicadors més qualitius, mirant la qualitat de les relacions, impacte o del tipus de participació, i menys els criteris quantitius que són els que imperen.
- Treballar amb actors del territori des de la creació de xarxes i sinergies en dos aspectes: entenent la relació interseccional de les persones (som més d'una cosa, depenent de la nostra situació i lloc) i d'altra banda amb la coordinació d'horaris, de activitats i programacions per no solapar, reiterar o marcar esforços comuns.

GRUP “EQUIPAMENTS DE PROXIMITAT”

- S'assenyala el repte de com passar de paraules boniques a fets reals. Per a això s'assenyala la tensió entre massa protocols i d'informalitat de l'ús d'espais per poder generar relacions de confiança. Per a això es proposa restablir relacions càlides, bidireccionals, i més properes, on es canviïn les condicions de trobada entre administració i entitats.
- Canviar indicadors, des de la relació de qualitat de servei vs indicadors d'impacte quantitius d'avaluació més restrictius.
- Es proposa desenvolupar mecanismes d'escolta per part dels equipaments, i sobretot, generar noves formes diferents d'equipaments que siguin més innovadores: per exemple una biblioteca amb participació ciutadana, un gimnàs que sigui centre cívic, etc... En aquest cas també es proposa una nova categorització d'equipaments, com ara els solars de gestió ciutadana.
- En aquest punt es veu necessari deixar enrere el passat amb els seus fracassos i tensions, per això se subratlla que la relació entre confiança i reconeixement sempre és una tensió.
- Es marca un altre repte en el reconeixement de persones, veïns i entitats que no formen part dels equipaments, sempre intentant trencar l'elitització de la participació.
- Canvi del marc legal, amb un nou marc legal que faci possible, no com una excusa per a la restricció, que moltes vegades promouen que els equipaments no siguin permeables.